

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1.12.2016
Sayı : 1184

TÜRKİYE BÜYÜK MİLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25.08.1999 Tarih 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına (Kısa Çalışma Ödeneği Ödenəğinin Devreye Alınması) Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Erkan Aydın

Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Gençlik ve Sosyal İşler			
Tarih:	09 Aralık 2015		E.No: 2/1498	
Ysm. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gry. Sek. Yrd.	Gem. Sek.
HA	BB	K.L.	K.D.	HA
TBMM BAŞKANI	Z			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
01 Aralık 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
01 Aralık 2016
No: 94726

GENEL GEREKÇE

Küreselleşmenin sonucu olarak giderek küçülen dünyada herhangi bir ülkede meydana gelen ekonomik krizler sadece krizin yaşandığı ülke ekonomisine değil diğer ülke ekonomilerine de etkide bulunmaktadır.

Yaşanan ekonomik krizlerde ülke ekonomisinin aktörlerinden olan işverenlerden bazıları işletmelerini küçültme yolunu tercih ederek işçi sayısını azaltırken, bazıları da çalışma sürelerini azaltma, üretimi kısıarak stokları eritme ve böylelikle işçilere daha az ücret ödemek suretiyle giderleri azaltma veya ücretsiz izin uygulamalarına gitmektedirler.

Bununla birlikte, işverenler, ekonomik kriz dönemlerinden çıkmak için almış oldukları bu önlemleri, zorlayıcı sebeplerle işletmelerinin içinde bulunduğu kötü durumdan kurtulmak amacıyla da kullanmaktadırlar.

Böylesi hallerde işçiler ya işsiz kalmakta ya çalışma sürelerinin azaltılması sebebiyle ücretlerinde düşüş yaşamakta ya da ücretsiz izin uygulaması ile işsiz kalmamalarına rağmen ücret geliri elde edememektedirler. Bunun yanında işverenler ise ya işletmelerini kapatmakta ya zarar etmekte ya da kalifiye işçilerini kaybetmektedirler.

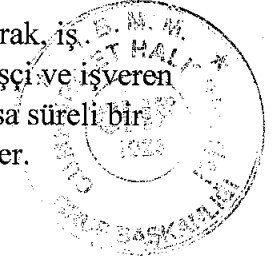
Ekonomik ve toplumsal boyutları olan böyle durumların işverenler ve bilhassa işçiler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla yasa koyucu batılı ülkelerde de örneği görülen "kısa çalışma" kavramını 2003 yılında 4857 sayılı İş Kanununun 65.maddesinde yapmış olduğu düzenleme ile Türk çalışma hayatına getirmiş ancak geçen zaman içinde uygulama yürürlükten kalkmıştır.

Kısa çalışma, normal çalışma sürelerinin geçici olarak azaltılmasıdır. Sürekli borç ilişkisine giren işveren, işçiye ve işletmeye ilişkin aksaklıkların her zaman ortaya çıkabileceğini göze almak ve bu risklere katlanmak zorundadır. Bu nedenle, işletme rizikosuna katlanma yükümlülüğü işverene aittir.

Gerçekten, enerji kısıntısı, makinelerin arızalanması, doğal afet, işgücü eksikliği gibi işletmenin teknik işleyişinden, üretimin devletçe yasaklanması ya da ulusal yas ilan edilmesi nedeniyle tatil gibi resmi bir makamın kararından ya da hammadde eksikliği, sipariş azalması gibi nedenlerden doğan durumlar tipik işletme rizikosu olup, bu rizikolara katlanma yükümü işverene aittir.

İşveren bu gibi nedenlerle düştüğü zor durumdan çıkmanın yükünü işçiye yükleyemez. Bu duruma düşmesinde işverenin kusurlu olup olmamasının da kural olarak bir önemi yoktur. Hatta işletmenin tehlikeye girmesi bile, işverenin ücret ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz ve çalışma sürelerinde tek taraflı olarak değişiklik yapmasına olanak tanımaz.

Öte yandan, işletme rizikosunun işverene ait olması, işverenin işçilerle anlaşarak, iş sözleşmelerinde gerekli değişiklikleri yapmasına engel olmaz. Bu bağlamda işçi ve işveren anlaşarak, geçici bir süre için, ücretin bir kısmından vazgeçilen ya da daha kısa süreli bir çalışma biçiminin öngörüldüğü bir iş sözleşmesi değişikliğine karar verebilirler.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılarak son bir ay içinde Türk Lirası'nın değer kaybı sonucunda işverenin siparişleri azalmış, üretim düşmüş; buna bağlı olarak işveren işçilerini yıllık ücretli izne çıkarmış son olarak da işçi ile anlaşıp ücretsiz izne göndermiştir. Kısa Çalışma Ödeneği ile ekonomik krizden hem çalışan hem de işverenin korunması amaçlanır.

MADDE 2- Ekonomik kriz döneminde İşsizlik Fonu'nda biriken paranın İŞ-Kur tarafından üç ay süreyle üretime sokulması amaçlanır.

MADDE 3-Yürürlük maddesidir.

MADDE 4-Yürürlük maddesidir

25.08.1999 TARİH VE 4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINIA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“EK MADDE 6-Ekonomik kriz için kuvvetli emarelerin tespit edildiği takdirde; genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemez.

Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür. Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40'ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.”

MADDE 2- 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“EK MADDE 7-Çalışanların brüt maaşından her ay kesilen yüzde 1 işçi, yüzde 2 işveren ve yüzde 1 devlet katkısı ile her ay toplam yüzde 4 kesilerek İşsizlik Fonu'na aktarılan meblağ, İş-Kur tarafından üç ay süreyle gerekli yükümlülükleri yerine getiren işverene geri ödemeli olarak verilir. Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel krizin varlığının işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarınca iddia edilmesi veya bu yönde kuvvetli emarenin bulanması halinde konu İŞ-KUR Yönetim Kurulunca değerlendirilerek karara bağlanır. Zorlayıcı sebeplerden dolayı yapılan başvurular için yönetim kurulu kararı aranmaz. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin diğer usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

Madde 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

